

[Stríčky Jednoho světa 2009](#)Hodnocení pořadu: [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#) Počet hlasů: 13

Chat

Lukáš Příbyl – režisérAutor a režisér unikátního dokumentárního cyklu *Zapomenuté transporty*.[Osobní program](#)

Lukáš Příbyl studoval v rámci svého doktorského studia na Brandeis University u Bostonu (a během stáže na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě), Columbia University v New Yorku (mezinárodní vztahy/polské právo), historii na CEU v Budapešti a židovskou filozofii ve Stockholmu. Kromě projektů v USA zaměřených hlavně na politologii v Čechách publikoval práce o holocaustu a podílel se na výstavách v Židovském muzeu v Praze.

Série čtyř celovečerních dokumentů *Zapomenuté transporty* je jeho prvním filmovým počinem. Čtvrtý závěrečný film série, *Do Polska*, bude mít světovou premiéru na mezinárodním festivalu dokumentárních filmů o lidských právech [Jeden svět 2009](#) (11.-19. 3. 2009 v Praze).Česká televize je [hlavním mediálním partnerem](#) festivalu.

Záznam chatu z pondělí 9. března 2009

kiki: Dobry den.a Zdravim

Lukáš Příbyl: Dobrý den, také zdravím.

Honza: Dobrý den. nemám nic proti Židům, ale zdá se mi, že v posledních letech se v souvislosti s druhou světovou válkou a okupací Čech a Moravy hovoří jen o židovském holocaustu a na ostatní oběti se zapomíná. Dnešní mladá generace už se téměř nic neví o deportaci nežidovského obyvatelstva, protože ve škole se učí většinou jen o židovském a rómském holocaustu, stejná situace je i v dokumentární tvorbě ČT. Mladí nic neví např. o KT Mauthausenu apod. Nechtěl byste něco natočit i o nežidovských obětech německých koncentračních táborů?

Lukáš Příbyl: Dobrý den, částečně s Vámi souhlasím, že by se mělo mluvit více o všech obětech - ale když se podíváte na mé filmy, zjistíte, že jeden pán třeba vypráví o tom, jak palandu sdílel s romským vězněm a českým politickým vězněm. Nicméně vyhlazování Židů bylo jedinečné v tom, že se týkalo každého jednotlivce, mimin i starců, všech. U ostatních obětí bylo to násilí člené na určité jednotlivce, ne na celou skupinu. V tom je nacistický holocaust Židů a Romů jiný, než persekuce jiných skupin. Souhlasím ale, že o dalších zločinech by se mělo více mluvit. Moje filmy ale, ač jsou o Židech, hlavně vyprávějí o přežívání LIDÍ v extrémních podmínkách, a to je obecná věc, která se týká všech. České Židy jsem si jako objekt zájmu vybral proto, že jich z několika desítek tisíc přežilo ani ne 270. Žádné jiné, takto rozsáhlé deportace s tak tragickým výsledkem (alespoň numericky, ne co do utrpení těch, kterých se to týkalo) u nás neproběhly.

karel: zdravím, v kolika letech jste se začal zajímat o židovskou tematiku k

Lukáš Příbyl: Řadu lidí, kteří přežili holocaust, jsem znal už od malička. Vždycky mě fascinovali, protože měli úplně jiný pohled na svět - když něco takového prožijete, nějak se to na vás musí podepsat. Proto mě zajímají a proto jsem se je pokusil zachytit na film, dokud jich tu několik málo ještě je.

Miro: Chystáte se na Jeden svět? Máte už vybrané nějaké dokumenty?

Lukáš Příbyl: Na Jeden svět se určitě chystám a těším se, ale příznám se, že jsem si teprve dnes vyzvedl katalog, měl jsem teď poslední dobou tolik práce, že jsem se k vybírání filmů ještě nedostal. Ale určitě na řadu projekcí přijdu.

Daniel: Ahoj Lukasi, zajimalo by mne, kdy te vubec uplne prve, ale uprve prve napadla mysenka zabyvat se timto tematem. Diky

Lukáš Příbyl: Částečně jsem na to už odpověděl, že mě lidé, o kterých mé filmy vyprávějí, zajímali už od dětství. Ale "pracovně" jsem se k tématu dostal až na vysoké škole.

Milan Škvor: Dobrý den pane Příbyle, bude možné na festivalu vidět i předchozí tři dokumenty?

Lukáš Příbyl: K vidění budou dva předchozí filmy, týkající se Běloruska a Estonska. Budou celkem čtyři projekce, v kinu Atlas. Film o Lotyšsku se na Jednom světě promítal loni. Po projekcích budu divákům k dispozici, takže pokud budete mít nějaké otázky, rád Vás tam uvidím.

Marika: Dobrý den, jak dlouho jste točil dokumenty Zapomenuté transporty?

Lukáš Příbyl: Omlouvám se, že každému neodpovídám na pozdrav - ale zdravím. Celkem to teď bude přes devět let, dohledat ty lidi a obrazový materiál, přesvědčit svědky, aby se mnou mluvili, natočit 270 hodin hrubého materiálu po celém světě a to celé zafinancovat a dát dohromady trvalo déle, než jsem myslel..

Míla: Také zdravím :o), zajímalo by mě, jestli není teď po hotových filmech plánována knižní podoba - materiálů je určitě spousta

Lukáš Příbyl: Ano, přemýšlím o tom, i když teď bych si od tohoto tématu chtěl alespoň pár týdnů dát pauzu.

truman: Rád bych zhlédl všechny díly vašeho dokumentu Zapomenuté transporty. Jak je možné toho dosáhnout?

Lukáš Příbyl: Jak už jsem zmínil, tři poslední filmy se budou promítat v rámci festivalu Jeden svět, první film o Lotyšsku je občas možné zhlédnout v kinech - film je distribuován Falcon filmem, takže data projekcí lze případně zjistit u nich.

tomáš: říká se o vás že jste gej je to pravda???

Lukáš Příbyl: :-))) Co se o mně říká a kdo to říká, nevím, a je mi to jedno. Z těch, co mě znají osobně, to určitě nikdo neřekl. Pravda to není, ale myslím, že to není moc důležité, podle toho lidi neposuzuju.

Lucie: Co říkáte názorům lidí, kteří popírají existenci holocaustu? Neměly by být pro ně zorganizovány speciální projekce? Setkal jste se osobně s někým takovým?

Lukáš Příbyl: Přijde mi jich líto, ale blbost je věčná. S pár lidmi jsem se už setkal - oni jsou buď opravdu hloupí, nebo mají nějakou ideologickou agendu. Nevím, jestli se taková lidé dají "převychovat" a jestli je to vůbec dobré to dělat. Myslím, že důležitější je informovat ty, kteří se něco dozvědět chtějí, jen jsou neinformovaní. A ty popírače prostě ignorovat, ty halasnější okřiknout. Ono jich moc nebude, když bude většina veřejnosti v této otázce poučená, protože pak ty bláboly popíračů nebudou padat na příliš úrodnou půdu. Ještě horší než popírání je ale myslím "relativizace" a zlehčování, protože pak se často dává nějaké morální rovnítko mezi nesouměřitelné věci a na tenhle lep se chytá více lidí.

Betty: Myslím si , že váš cyklus by byl vhodný i pro projekt Jeden svět na školách, projekce takových dokumentů je pro děti určitě přínosnější než jen čtení učebnic... Nejednáte už o tom?

Lukáš Příbyl: Určitě bych moc rád, aby ty filmy vidělo co nejvíce studentů škol - zvláště, protože ty filmy nejsou jen o historii, ale hlavně o lidech. Pokoušíme se o to a s některými školami už spolupracujeme.

Petr: Studoval jste jen na zahraničních školách, v Čechách se Vám nelíbí?

Lukáš Příbyl: V Čechách se mi moc líbí, proto jsem se do nich vrátil, žiju tady a nemám v úmyslu měnit. Ale myslím si, že je dobré se z české kotlinky občas podívat ven, aby se pak do ní člověk mohl vrátit s trochu širším rozhledem a nadhledem.

holý: Máte další téma na dokument, které byste rád zpracoval? Neláká Vás hraný film?

Lukáš Příbyl: Nějaké nápady mám, ale teprve teď jsem dodělal tento cyklus, tak musím chvíli přemýšlet, co dál. Hraný film by mě hrozně lákal, nevím ale, jestli bych si na to troufl. Uvidíme :-)

Live: Dobrý den, pane režisére, díky za Zapomenuté transporty, jistě je, že nemají ve světě konkurenci, i když se přiznám, že jsem ještě neměla možnost je vidět, pouze o nich číst a vidět vaše výstavy. Prosím, bude možné v blízké době koupit nebo si půjčit vaše filmy na DVD? Víím, že ještě neproběhla premiéra čtvrtého filmu, ale přece jenom - mimopražská kina promítají spíš filmy zábavné, na kterých vydělávají a zajet si do kina v Praze není pro každého možné. Nebo projevila zájem ČT a pokud ano, budou filmy uvedeny ještě letos? A o čem bude váš příští film? Díky za odpověď.

Lukáš Příbyl: DVD do budoucna jistě budou, ale teď Vám bohužel ještě nemohu říci, kdy, teď budeme filmy posílat do kin a na festivaly, ale určitě je uděláme. Za ČT nemohu mluvit, uvidíme, jestli o filmy projeví zájem a zda/kdy je uvedou. Ohledně dalších filmových plánů, je ještě moc brzo o nich mluvit, na to jsou příliš nejasné. díky

Milan Škvor: Máte již nějaké nabídky na distribuci tohoto cyklu v zahraničí?

Lukáš Příbyl: Ano, z USA.

Romča: V poslední době je český dokument na výsluní, který byste vyzdvihнул vy?

Lukáš Příbyl: To je moc těžká otázka, je jich celá řada a každý je jiný, tak bych nerad nějaký vynechal - a také co se týče témat a způsobu zpracování jsou tak rozličné, že je obtížné je srovnávat. Ale pro český dokument je určitě dobře, že je jich tolik.

Pája: Můžete říct, který ze čtyř dokumentů máte nejraději?

Lukáš Příbyl: Každý je trochu jiný, popisuje jiný způsob přežívání a jinou skupinu lidí, takže těžko srovnávat, ale já ten cyklus vnímám tak trochu jako celek, takže se obávám, že Vám jednoznačně neodpovím.

desdemona: Kdybyste měl říct, jaké je Vaše "povolání", co byste odpověděl?

Lukáš Příbyl: To je dnes nejtěžší otázka. Já rád zkouším nové věci, takže se přiznám, že nevím, ale "vším čím jsem byl, byl jsem rád" :-)

Marika: Kam až jste musel cestovat při hledání lidí, kteří pak ve vašem dokumentu vystupují? Jak jste si získal jejich důvěru?

Lukáš Příbyl: Natáčeli jsme ve dvaceti zemích, v severní Americe, Venezuele, Izraeli, Evropě, Austrálii... Získávání důvěry byl často složitý a zdouhavý proces, v několika případech trvalo dva roky, než ti lidé promluvili. Naprostá většina z nich o svých zážitcích nikdy nemluvila, často ani se svými dětmi ne, takže to někdy bylo složité - recept je asi trpělivost a ti lidé musejí vidět, že se o ně skutečně zajímáte, že nejedete jenom po senzaci. Z většiny jsou dnes, pokud ještě žijí, mí přátelé a jsme dále v kontaktu.

Kamila: Budou na festivalu po skončení projekcí všech vašich dokumentů probíhat diskuze s Vámi?

Lukáš Příbyl: Ano, po všech projekcích budu k dispozici a rád odpovím na jakékoli dotazy.

Helena Krátká: Dobrý den, pane Příbyle, co bylo pro vás hlavním důvodem natočit dokumenty o zapomenutých transportech? Jak jste získával materiály a hledal lidi, kteří transporty přežili? Mimochodem, dokumenty, které jsem již viděla, jsou dle mého názoru skvěle zpracované. Přeji vám hodně úspěchů.

Lukáš Příbyl: Mokrát děkuji za chválu, jsem rád, že Vás filmy zaujaly. Na Vaši otázku jsem už částečně odpověděl v předchozích dotazech, tak se omlouvám, že na ni v úplnosti neodpovím - ale hlavním impulzem bylo, že mě zajímali ti lidé, kteří přežili tak extrémní podmínky a traumatické události.

Pavla: Dobrý den, bude cyklus dokumentů uveden v televizi?

Lukáš Příbyl: Věřím, že jednou ano.

Ota: Zajímalo by mě, jak byly dokumenty přijaty na festivalech u nás i v zahraničí a jestli dostaly nějaké ocenění. Díky.

Lukáš Příbyl: My teď vlastně teprve začínáme ty filmy na festivaly posílat, takže jsou na festivalovém okruhu úplně "čerstvé". Promítali jsme teď ale v Palm Springs, kde jsme se umístili na jednom z čelných míst diváckého hlasování, což nás moc potěšilo, protože je to moc prestižní festival. V New Yorku jsme na nesoutěžní přehlídce měli nadšené reakce, tak jsme optimističtí, zdá se, že diváci ty filmy opravdu zajímají. V Karlových Varech jsme se v diváckém hlasování umístili v první desítce. Teď jde film do soutěže na Jednom světě a na mezinárodním festivalu v Clevelandu, tak uvidíme, jak to půjde dál.

Eliška: Dobrý den, viděla jsem první dva dokumenty a musím Vám vyseknout poklonu, skvělá práce! Na Jeden svět se chystám a kromě dílu do Polska chci stihnout i díl Do Estonska. Uvidím Vás na projekci? Zdravím.

Lukáš Příbyl: Díky. Ano, po projekcích budu odpovídat na otázky. Taky zdravím

pavla: Dobrý den, každý příběh týkající se holokausu mě velice dojmá. O to více nedokážu pochopit, jak je možné, že "člověk" dokázal rutinně sáhnout na život jiného člověka?

Lukáš Příbyl: Bohužel, to je otázka, na kterou Vám asi nebudu moci odpovědět. Naneštěstí těch zmarněných životů byly a jsou milióny.

Jirka z Klemova: Dobry den. Mohu se Vas zeptat - ktery jste prosim Vas rocnik-dekuji.

Lukáš Příbyl: 1973

Aleš: Můžeme někde vidět předcházející díly cyklu?

Lukáš Příbyl: Ano, poslední tři filmy v rámci Jednoho světa v kině Atlas a potom v během putovní přehlídky Jednoho světa po českých městech.

Stopáž: 8 minut – Rok výroby: 2009 –
Pořad připravilo [Centrum publicistiky a dokumentu](#)
Žánr: [Publicistika](#)